

Bioplasty v České republice: Mapa podporující rozhodování od norem k veřejným politikám (2025–2030)

SOUHRN PRO TVŮRCE VEŘEJNÝCH POLITIK

Autor: Ing. Ticiano Costa Jordão, Ph.D.

Zpracovala Česká informační agentura životního prostředí (CENIA) v rámci projektu CEVOOH (SS02030008).

Prosinec 2025

**T A
Č R**

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

1. Kontext a účel

Bioplasty, zahrnující plasty na biologické bázi, biologicky rozložitelné a kompostovatelné plasty, vstupují na český trh rychleji, než se stávající systémy nakládání s odpady dokáží přizpůsobit. Tyto materiály mají potenciál snížit závislost na fosilních zdrojích a přispět k naplňování národních cílů oběhového hospodářství. Jejich skutečný environmentální přínos však zásadně závisí na způsobu jejich sběru, třídění a zpracování na konci životního cyklu.

Bez sladěných norem, jasného a srozumitelného označování a odpovídající infrastruktury zpracování hrozí, že bioplasty zvýší míru kontaminace v recyklačních tocích namísto skutečného snižování množství odpadu. Tato výzva vyžaduje integrovaný přístup, který propojí veřejné politiky, technickou infrastrukturu a komunikaci směrem k veřejnosti i klíčovými aktéry systému.

Tento dokument je souhrnem úplné zprávy, která předkládá **cestovní mapu** převádějící pokyny Evropské unie do praktických opatření přizpůsobených podmínkám České republiky v období 2026–2030. Zpráva byla zpracována Českou informační agenturou životního prostředí (CENIA) v rámci projektu CEVOOH (Centrum environmentálního výzkumu odpadového a oběhového hospodářství a environmentální bezpečnosti).

*V této zprávě je pojem **cestovní mapa** používán jako český ekvivalent anglického termínu *roadmap* ve smyslu strategického, fázovaného rámce pro podporu rozhodování, který stanovuje směr, priority a posloupnost kroků v delším časovém horizontu.*

Cestovní mapa je úzce sladěna se třemi klíčovými národními strategickými rámci, které společně tvoří základ politiky oběhového hospodářství v České republice. Tyto rámce jsou přehledně shrnuty v **Tabulce 1**, která uvádí jejich kontext přijetí a hlavní relevanci pro integraci bioplastů.

Společně tyto dokumenty vytvářejí základ pro sladění českého systému odpadového hospodářství s evropskými předpisy, včetně Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech a Politického rámce EU pro plasty z biologického materiálu, biologicky rozložitelné a kompostovatelné plasty (2022).

Tabulka 1

Klíčové české politické rámce podporující integraci bioplastů.

Národní politický rámec	Odkaz	Relevance pro bioplasty
Cirkulární Česko 2040	Usnesení vlády č. 902/2021	Podpora bioekonomiky, ekodesignu a veřejných zakázek založených na principech oběhového hospodářství; prevence vzniku odpadů
Státní politika životního prostředí 2030 (s výhledem do roku 2050)	Usnesení vlády č. 20/2021	Stanovuje cíle 60 % recyklace do roku 2030 a méně než 10 % skládkování do roku 2035; podporuje rozšířenou odpovědnost výrobce a inovace v oblasti materiálů na biologické bázi
Plán odpadového hospodářství ČR 2025–2035	Ministerstvo životního prostředí, 2025	Definuje cíle recyklace a skládkování; požaduje datově řízený systém rozšířené odpovědnosti výrobce (Extended Producer Responsibility, EPR)

2. Vyjasnění terminologie: od plastů z biologického materiálu ke kompostovatelnosti

Pojem „bioplasty“ je v politickém, výrobním i spotřebitelském kontextu často používán pro velmi odlišné materiály. Vyjasnění této terminologie je nezbytné jak pro účinnou legislativu, tak pro důvěru veřejnosti.

Bioplasty mohou být **vyrobené z biologického materiálu** („na biologické bázi“ = angl. Bio-based), **biologicky rozložitelné**, **kompostovatelné**, nebo kombinace těchto vlastností. Ne všechny plasty na biologické bázi jsou však biologicky rozložitelné a ne všechny biologicky rozložitelné plasty jsou vhodné pro kompostování. Nejasnosti v těchto pojmech vedou k nesprávnému nakládání s odpady a ke kontaminaci recyklačních toků. **Tabulka 2** uvádí přehledné definice a odpovídající normy pro jednotlivé pojmy.

Pro znázornění těchto vztahů ukazuje **Obrázek 1** překryv vlastností „na biologické bázi“ a „biologicky rozložitelné“. Horizontální osa rozlišuje materiály na bázi fosilních zdrojů a biologických zdrojů, vertikální osa rozlišuje biologicky nerozložitelné a rozložitelné chování. Pravý dolní kvadrant představuje materiály na biologické bázi a kompostovatelné plasty, které nejlépe odpovídají principům oběhového hospodářství, protože snadno podléhají organické recyklaci, pokud pro ni existuje odpovídající infrastruktura.

Tabulka 2

Klíčová terminologie a použitelné normy pro bioplasty v českém politickém kontextu

Pojem	Definice (relevantní pro politiku)	Praktický význam	Příslušná norma / předpis
Plast na biologické bázi	Plast vyrobený částečně nebo zcela z obnovitelných biologických zdrojů (např. kukuřice, cukrová třtina, celulóza)	V odpadových systémech se může chovat stejně jako konvenční plast	ISO 16620-1; ASTM D6866
Biologicky rozložitelný plast	Plast schopný rozkladu mikroorganismy na CO ₂ , vodu a biomasu za definovaných podmínek	Rozklad závisí na teplotě, vlhkosti a prostředí	EN 17556; ISO 14851
Kompostovatelný plast	Plast, který se rozkládá za řízených kompostovacích podmínek bez toxických zbytků	Lze zpracovávat pouze v certifikovaných průmyslových kompostárnách nebo anaerobní digesce (AD)	EN 13432; EN 14995
Oxo-rozložitelný plast	Konvenční plast s přísadami, které urychlují fragmentaci	Nerozkládá se biologicky, vznikají mikroplasty	Směrnice EU 2019/904
„Mořsky rozložitelný“ plast	Tvrzená rozložitelnost v mořském prostředí	Neexistuje uznaná norma; tvrzení se nedoporučuje	Evropská komise (2022)

Obrázek 1

Vztah mezi původem materiálu a biologickou rozložitelností plastů.

	Na bázi fosilních surovin	
Biologicky nerozložitelné	Konvenční plast	Plast na bázi biomasy
Biologicky rozložitelné	Biologicky rozložitelný plast	Na bázi biomasy a kompostovatelný
	Biologicky rozložitelné	

Poznámka: pouze certifikované kompostovatelné plasty splňují požadavky oběhového hospodářství.

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život.**

3. Tržní trendy a systémové výzvy

Podle organizace European Bioplastics se očekává nárůst globální výrobní kapacity bioplastů z přibližně 2,47 milionu tun v roce 2024 na téměř 5,73 milionu tun v roce 2029. Jedná se o více než dvojnásobný růst během pěti let, poháněné zejména obalovým průmyslem, spotřebním zbožím a textilem. Evropský trh s bioplasty by měl vzrůst z přibližně 0,67 milionu tun v roce 2025 na 1,54 milionu tun v roce 2030, což odpovídá odhadované průměrné roční míře růstu 17,96 %.

V České republice roste spotřeba zejména v oblasti potravinových obalů a v gastronomických službách. Tento růst však předbíhá připravenost sběrných, třídících a zpracovatelských systémů.

Většina komunálních zařízení byla navržena pro konvenční plasty, což znamená, že nové materiály často komplikují provoz. **Obrázek 2** shrnuje hlavní systémové překážky, které se vzájemně posilují.

Obrázek 2

Systemové překážky integrace bioplastů v České republice: nejasná tvrzení, nerovný přístup ke zpracování a nesoulad ekonomických pobídek.

Poznámka: obrázek znázorňuje tři vzájemně propojené systémové překážky integrace bioplastů v České republice: nejasná a zavádějící tvrzení o vlastnostech materiálů, nerovnoměrný přístup ke zpracovatelské infrastruktuře a nesoulad ekonomických pobídek v rámci stávajících politik a nástrojů.

Průmyslové kompostování a anaerobní digesce jsou v současnosti dostupné zejména v několika regionech (např. Benešov, Vyškov, Znojmo, Brno, Třinec). Mnohé obce proto nemají přístup k vhodným trasám zpracování. Přestože autorizovaný provozovatel systému rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR), společnost EKO-KOM, spravuje vyspělý systém nakládání s obalovými odpady, jsou všechny bioplasty nadále

zahrnutý do jediné kategorie plastů, což znemožňuje zavedení rozlišených nebo ekomodulovaných poplatků.

4. Politický a institucionální rámec

Česká politika v oblasti bioplastů musí zůstat plně konzistentní s právními předpisy Evropské unie, zejména s **Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech, Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 a Směrnicí (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí**. Tyto právní nástroje stanovují požadavky na recyklaci, povinnosti v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR) a omezení týkající se používání environmentálních tvrzení, včetně tvrzení o „biologické rozložitelnosti v přírodě“.

Na národní úrovni se implementace řídí třemi strategickými dokumenty uvedenými v **Tabulce 3**. Společně zajišťují, že česká politika systematicky řeší návrh výrobků, nakládání s odpady i podporu inovací. Vazba mezi cíli České republiky a cíli Evropské unie je shrnuta rovněž v **Tabulce 3**.

Tabulka 3

Sladění cestovní mapy bioplastů s cíli EU a národní politiky

Cíl	Rámec EU	Vazba na českou politiku
Zvýšení materiálové cirkularity a omezení jednorázových plastů	Akční plán pro oběhové hospodářství; PPWR (EU 2025/40)	Cirkulární Česko 2040 – prioritní oblast 1 (produkty a design) a prioritní oblast 3 (odpadové hospodářství)
Posílení organické recyklace a zpracování bioodpadů	Směrnice 2008/98/ES	Plán odpadového hospodářství 2025–2035 – kapitoly o bioodpadech
Snížení znečištění životního prostředí plasty	Směrnice (EU) 2019/904	Státní politika ŽP 2030 – strategický cíl 2.2 Přejít na oběhové hospodářství
Podpora inovací a pilotních projektů	Program LIFE; Horizon Europe	Projekty CEVOOH a CENIA

Poznámka: tabulka shrnuje hlavní vazby mezi navrhovaným akčním plánem a existujícími politikami EU a České republiky; nejedná se o vyčerpávající přehled všech relevantních dokumentů.

Začleněním cestovní mapy bioplastů do těchto rámců může Česká republika zajistit **regulační soudržnost, kontinuitu politik a způsobilost pro spolufinancování z evropských zdrojů**. Tento přístup zároveň posiluje vazbu mezi strategickými cíli a jejich praktickou implementací a vytváří stabilní základ pro postupné zavádění opatření navržených v této zprávě.

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

5. Cestovní mapa pro období 2026–2030

Cestovní mapa pro bioplasty v České republice (2026–2030) převádí evropské a národní strategie do postupného implementačního plánu, který propojuje **pilotní projekty založené na důkazech, finanční a regulační úpravy a konečnou integraci do veřejných politik.**

Cestovní mapa vychází ze závazků České republiky vyplývajících z rámce **Cirkulární Česko 2040, Plánu odpadového hospodářství České republiky na období 2025–2035** a **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech (Packaging and Packaging Waste Regulation, PPWR).**

Navržený přístup sleduje tři navzájem navazující fáze:

- generování dat a testování opatření prostřednictvím pilotní implementace (2026–2027);
- řízené rozšiřování a sladění infrastruktury + zavádění ekomodulačních poplatků (2028–2029);
- integrace ověřených přístupů do stabilních národních politických nástrojů (2030).

Každá fáze je podpořena jasně definovanými ukazateli výkonnosti, jednoznačně určenými institucionálními odpovědnostmi a sladěnými finančními nástroji.

Přehled jednotlivých fází je uveden v **Tabulce 4** a časový rámec je znázorněn na **Obrázku 3.**

Tabulka 4

Postupná implementace cestovní mapy pro bioplasty v České republice (2026–2030)

Fáze	Období	Klíčové zaměření	Očekávané výstupy
1	2026–2027	Pilotní implementace a učení	Obecní pilotní projekty, KPI dashboard, průběžná hodnotící zpráva
2	2028–2029	Rozšiřování a sladění infrastruktury	Rozšířená kapacita kompostování / AD, standardizované značení
3	2030	Integrace do politik a optimalizace	Stabilní kategorie EPR, každoroční revize KPI, národní rámec

Poznámka: tabulka shrnuje přechod od pilotního ověřování k infrastrukturnímu sladění a následné integraci do stabilních národních nástrojů.

Obrázek 3 znázorňuje pětiletý harmonogram postupné implementace českého akčního plánu pro bioplasty. Posloupnost začíná stanovením základních standardů v roce 2026 a směřuje až k plné integraci do veřejných politik na celostátní úrovni v roce 2030. Každý rok v časové ose představuje konkrétní milník veřejné politiky, odpovídající provozní zaměření a orientační výkonnostní cíl.

Obrázek 3

Cestovní mapu od norem k veřejným politikám (2026–2030)

Poznámka: obrázek znázorňuje posloupnost klíčových milníků a indikativních cílových hodnot pro období 2026–2030, včetně vazby na systém rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR), požadavky na kvalitu kompostu či digestátu a aplikovatelné normy.

Tato fázovaná struktura zajišťuje, že rozhodování je založeno na ověřené výkonnosti systému, nikoli na předpokladech.

Proces začíná v roce 2026 přijetím národního požadavku, který vyžaduje **certifikované průmyslové zpracování kompostovatelných materiálů**. Tento krok zajišťuje, že jakékoli kompostovatelné výrobky uvedené na český trh mohou být směrovány do vhodných kompostáren nebo zařízení pro anaerobní digesci (AD). Cílem pro tuto fázi je dosáhnout alespoň **80 % přístupu k odpovídajícím způsobům zpracování** v zapojených obcích.

V roce 2027 cestovní mapa zavádí **ekomodulované poplatky v rámci systému rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR)**, které umožní finančně odlišit certifikované kompostovatelné výrobky od konvenčních plastů. Tato změna začíná sladovat ekonomické pobídky s ověřenou environmentální výkonností, se zaměřením na zlepšení **míry zachycení certifikovaných materiálů** v obecních systémech sběru.

V průběhu roku 2028 se důraz přesouvá na **monitoring kompostovatelnosti založený na datech**, včetně využití třídění na základě tracerů a digitálního vodoznakování, aby bylo možné ověřit, kde a jak jsou certifikované bioplasty sbírány a zpracovávány. Cílem je snížit **kontaminaci plastů ve třídících zařízeních** pod **3 %**, aby kompostovatelné položky již nenarušovaly konvenční recyklační toky plastů.

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

V roce 2029 fáze zavádí testování **proměnlivých dílčích poplatků pro bioplasty** v systému EPR, které propojuje výši poplatků přímo s naměřenými výsledky výkonnosti. V této fázi se úspěch projeví zlepšenou kvalitou kompostu nebo digestátu, přičemž cílem je, aby alespoň **65 % šarží** splňovalo české kvalitativní standardy.

Nakonec v roce 2030 cestovní mapa dosahuje fáze **integrace do politik**, kdy národní legislativa formalizuje šest klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI) a přijme stabilní kategorie poplatků EPR pro bioplasty. V této fázi by systém měl prokázat celkové **zlepšení čisté nákladové efektivity EPR o 20 % na tunu**, díky vyšší účinnosti sběru, nižší kontaminaci a vyšší kvalitě kompostu.

Šipka na spodní části **Obrázku 3** symbolizuje postupnou integraci bioplastů do oběhového hospodářství České republiky (CE) a zdůrazňuje, že výsledky každé fáze navazují na ověřených výstupů předchozích fází. Časová osa poskytuje strukturovanou cestu pro přechod České republiky od pilotního testování k regulaci založené na důkazech, kde jsou ekonomické nástroje, infrastruktura a certifikační standardy sladěny s ověřenými environmentálními výsledky.

6. Měření výkonnosti: Klíčové ukazatele

Pro zachování transparentnosti a rozhodovací připravenosti navrhuje cestovní mapa šest klíčových ukazatelů výkonnosti pro pilotní projekty. Tyto ukazatele propojují místní implementaci s národními rozhodnutími v oblasti veřejných politik a umožňují průběžné hodnocení funkčnosti systému v reálných podmínkách. Přehled navržených ukazatelů je uveden v **Tabulce 5**.

Tabulka 5

Základní ukazatele výkonnosti pro městské pilotní projekty (2026–2027)

Ukazatel	Definice	Účel sledování	Klíčový trend (2027)
Přístup k vhodným recyklačním technikám (%)	Podíl obyvatel se sběrnou cestou umožňující průmyslové kompostování nebo anaerobickou digesci (AD).	Ukazuje podíl obyvatel s přístupem ke správné infrastruktuře pro zpracování kompostovatelných materiálů.	≥ 60 % obyvatel v pilotních oblastech.
Míra zachycení certifikovaných kompostovatelných zařízení (%)	Poměr získaných certifikovaných položek k odhadovaným položkám na trhu v pilotní oblasti.	Hodnotí efektivitu vymáhání a třídění certifikovaných kompostovatelných materiálů.	≥ 35 % míra zachycení.
Kontaminace plastů v důsledku kompostovatelných materiálů (%)	Podíl vzhledově podobných ale kompostovatelných materiálů nesprávně	Měří křížovou kontaminaci recyklovatelných materiálů.	≤ 3 % kontaminace.

Ukazatel	Definice	Účel sledování	Klíčový trend (2027)
	zařazených do sběru plastů.		
Nákladovost a kvalita kompostu/AD (%)	Podíl kompostu nebo digestovaných šarží splňujících české normy pro rozklad a kvalitu.	Zajišťuje kvalitu konečného produktu a dodržování regulačních norem.	≥ 85 % míra dodržování předpisů.
Čisté náklady EPR na tunu (CZK)	Náklady na sběr a zpracování, očištěné o platby výrobců, normalizované na tunu zpracovaného materiálu.	Hodnotí nákladovou efektivitu eko-modulovaného systému poplatků.	≤ 3 000 Kč za tunu.
Případy znečištění na 10 000 obyvatel	Počet relevantních případů odhazování odpadků („littering“) zaznamenaných obcemi nebo úklidovými službami.	Sleduje chování občanů a dopad jednorázových obalových politik.	≤ 20 incidentů na 10 000 obyvatel.

7. Správa a financování

Efektivní koordinace a financování jsou nezbytné pro realizaci plánu integrace bioplastů koherentním, na důkazech založeným a transparentním způsobem. Pro zajištění odpovědné a institucionálně ukotvené implementace této studie navrhuje zřízení **pracovní skupiny pro bioplasty** pod koordinací **Ministerstva životního prostředí (MŽP)**.

Navrhovaná pracovní skupina by sdružovala zástupce CENIA, EKO-KOMu, obcí, provozovatelů zařízení na zpracování odpadů a producentů. Jejím hlavním úkolem by bylo dohlížet na implementaci plánu, **čtvrtletně přezkoumávat pokrok** na základě dohodnutých ukazatelů výkonnosti a vydávat roční zprávu o aktuálním stavu s doporučeními k úpravě ekonomicky modulovaných struktur poplatků, harmonizovaného vymáhání označování a priorit rozvoje infrastruktury.

Finanční realizace by byla založena na **hybridním modelu**, který kombinuje **podmíněné poplatky v rámci rozšířené odpovědnosti producenta (EPR)** se spolufinancováním z evropských a národních zdrojů, zejména z programu **LIFE** a programu **Horizon Europe**. Tyto prostředky lze doplnit zelenými dluhopisy, mechanismy kombinovaného financování a výkonnostně orientovanými granty zaměřenými na obce, které dosahují vyšší míry separace, nižší úrovně kontaminace a ověřené kvality kompostu či digestátu.

Jak je znázorněno na **Obrázku 4**, navrhovaný model správy a financování vytváří **kooperativní ekosystém** mezi klíčovými aktéry. **Ministerstvo životního prostředí (MŽP)** poskytuje regulační dohled a politické vedení; **EKO-KOM** jako autorizovaný provozovatel EPR spravuje tok dat a finanční mechanismy; **obce** zajišťují místní sběr

T A
Č R

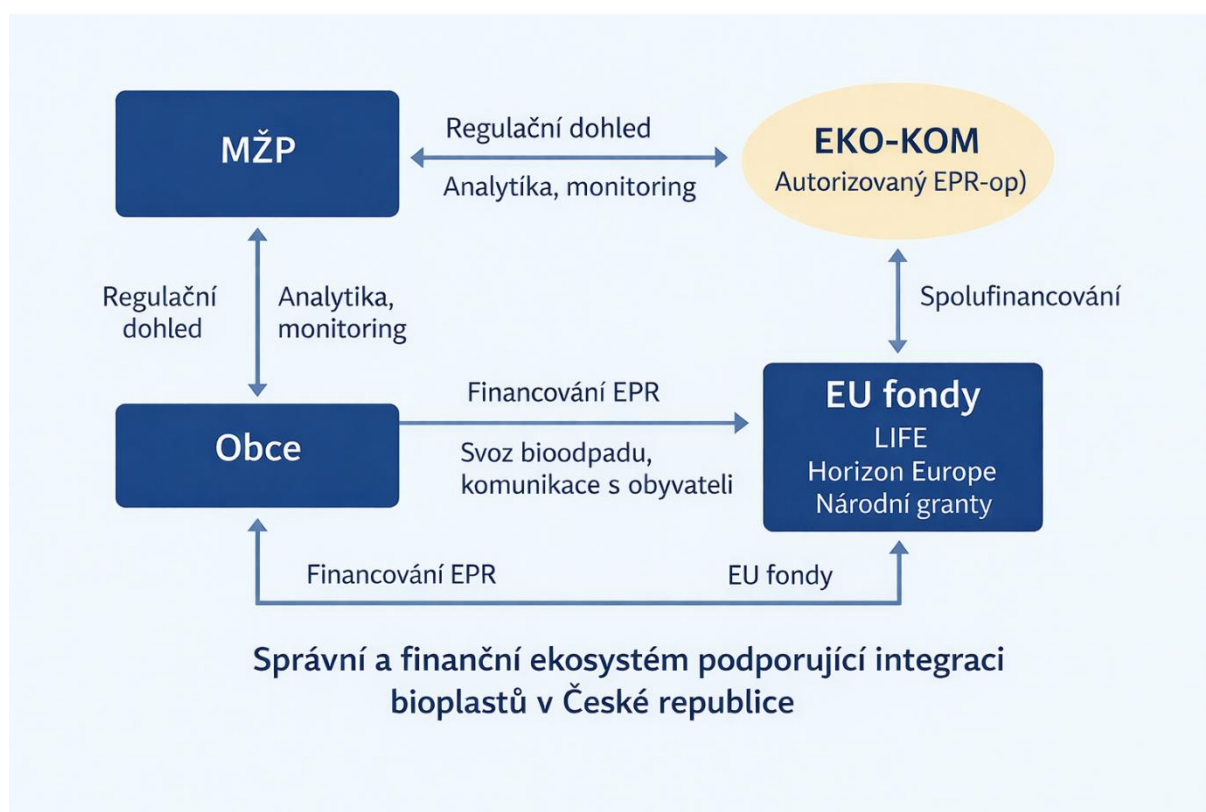
Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

biologicky rozložitelného odpadu, komunikaci s občany a zapojení veřejnosti; zatímco **programy financování Evropské unie a národní zdroje** spolufinancují inovace, rozšiřování kapacit kompostování a digitální systémy sledovatelnosti.

Tento víceúrovňový koordinační mechanismus zajišťuje, že politika bioplastů v České republice zůstává **založená na datech, finančně udržitelná a v souladu s evropskými i národními cíli oběhového hospodářství**.

Obrázek 4

Model správy a financování podporující integraci bioplastů v České republice

Poznámka: MŽP = Ministerstvo životního prostředí; EPR = rozšířená odpovědnost producenta; EU = Evropská unie.

Navrhovaná struktura řízení plynule navazuje na následující kapitulu, která podrobně popisuje, jak má být implementace **prioritizována a monitorována v průběhu času**. **Kapitola 8** stanovuje praktický rámec pro sledování pokroku pomocí kvantifikovatelných ukazatelů, vymezuje povinnosti v oblasti reportování a definuje **nápravná opatření**, pokud nejsou cíle plněny. Tento sekvenční přístup společně převádí strategický záměr do **operační cesty k měřitelným výsledkům oběhového hospodářství do roku 2030**.

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

8. Klíčové informace pro tvůrce veřejných politik

Tato kapitola shrnuje hlavní doporučení vyplývající ze studie **Bioplasty v České republice: Cestovní mapa od norem k veřejným politikám (2025–2030)**, kterou autor zpracoval jménem České informační agentury životního prostředí (CENIA). Níže uvedená doporučení nepředstavují závazná politická rozhodnutí, ale strategické návrhy určené k podpoře rozhodování Ministerstva životního prostředí (MŽP) a jeho partnerských institucí na základě ověřených důkazů.

Doporučení vycházejí ze zkušeností s evropskou dobrou praxí, z návrhů pilotních projektů diskutovaných v rámci této studie a z jejich souladu s klíčovými národními strategickými dokumenty České republiky, zejména s **Cirkulárním Českem 2040**, **Státní politikou životního prostředí 2030** a **Plánem odpadového hospodářství České republiky na období 2025–2035**.

Cestovní mapa vypracovaná v rámci této analýzy zdůrazňuje, že **jasnost pravidel, institucionální odpovědnost a výkon založený na datech** musí tvořit základ národního přístupu k bioplastům. Pro přehledné shrnutí těchto priorit znázorňuje **Tabulka 6** pět klíčových informací pro tvůrce veřejných politik, která tvoří páteř této cestovní mapy a představují výchozí rámec pro další kroky.

Tabulka 6

Klíčová politická doporučení pro rozvoj správy a implementace bioplastů v České republice.

Č.	Klíčové sdělení	Stručné vysvětlení
1	Zajistit jasnost před rozšiřováním	Konzistentní definice, certifikace a označování musí předcházet plošnému zavádění.
2	Odměňovat výkon podložený důkazy	Jakákoli finanční výhoda, například nižší poplatky v rámci rozšířené odpovědnosti producenta (Extended Producer Responsibility, EPR), by měla být vázána na měřitelné výsledky.
3	Navazovat na místní silné stránky	Zahájit pilotní projekty v regionech s existující kapacitou kompostování a zařízeními pro anaerobní digesti (AD) s cílem prokázat úspěšnost.
4	Sladit národní a evropské politiky	Zachovat regulační koherenci a zajistit přístup k evropskému spolufinancování.
5	Zajistit transparentnost	Využívat čtvrtletní přehledy klíčových ukazatelů výkonnosti (Key Performance Indicators, KPI) pro podporu rozhodování a komunikaci pokroku směrem k veřejnosti.

Těchto pět klíčových sdělení je dále rozvedeno níže a poskytuje stručný, avšak ucelený rámec pro budoucí rozhodování:

a) Zajistit jasnost před rozšiřováním

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

Před plošným zaváděním bioplastů v českých obcích by mělo Ministerstvo životního prostředí upřednostnit vytvoření **jednoznačné terminologie, certifikačních postupů a požadavků na označování**. To zahrnuje plný soulad s evropskými normami (EN 13432, EN 14995, ISO 17088) a jasné, srozumitelné pokyny pro spotřebitele týkající se správného způsobu nakládání s odpadem. Teprve po dosažení této jasnosti může dojít k rozšiřování pilotních projektů a trhu, aniž by docházelo ke zmatkům mezi občany nebo provozovateli odpadových systémů.

b) Odměňovat výkonnost založenou na důkazech

Ekonomické pobídky by měly být **podmíněné a měřitelné**. Jakákoli finanční výhoda, například snížený dílčí poplatek v rámci rozšířené odpovědnosti producenta (EPR), musí být vázána na **ověřitelnou environmentální výkonnost**. Nižší poplatky by se například měly vztahovat pouze na certifikované kompostovatelné výrobky, které v pilotních projektech dosahují prokazatelných mír zachycení a nízké úrovně kontaminace. Tato výkonnostně založená modulace motivuje producenty i obce ke zvyšování efektivity systému namísto spoléhání se na formální tvrzení o kompostovatelnosti.

c) Navazovat na místní silné stránky

Cestovní mapa doporučuje, aby první vlna pilotních projektů probíhala v obcích nebo regionech s existující kapacitou **průmyslového kompostování nebo anaerobní digesce (AD)**, jako jsou například Benešov, Vyškov, Znojmo, Brno nebo Třinec. Tyto regiony již disponují částečně rozvinutou infrastrukturou a provozními zkušenostmi, které mohou přinést ověřené výsledky a důvěryhodná data pro další replikaci. Využití těchto místních možností pomůže zpřesnit technické požadavky a vytvořit pevný základ pro celostátní rozšíření po roce 2027.

d) Sladit národní a evropské politiky

Česká cestovní mapa **pro bioplasty** by měl být plně v souladu s politikami Evropské unie, zejména s **Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech, Akčním plánem pro oběhové hospodářství a Směrnici Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o obalech**. Zachování této politické koherence usnadní přístup k evropským nástrojům spolufinancování, zejména k programu **LIFE (2021–2027)** a k programu **Horizon Europe**. Tyto finanční mechanismy mohou podpořit pilotní testování, rozvoj datových platforem a experimenty s ekonomicky modulovanými poplatky a zároveň zajistit, že český pokrok přispěje k celoevropským cílům oběhového hospodářství.

e) Zajistit transparentnost a komunikaci

T A
Č R

Projekt SS02030008 **Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)** je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci **Programu Prostředí pro život**.

Transparentní monitorování je zásadní pro udržení důvěry veřejnosti i důvěryhodnosti politik. Studie doporučuje zavedení **čtvrtletních výkonnostních dashboardů**, které budou sledovat klíčové ukazatele, jako míry zachycení, trendy kontaminace, kvalita kompostu nebo digestátu a čisté náklady systému EPR. Tyto přehledy by měly být veřejně dostupné a sloužit jak jako komunikační nástroj pro občany, tak jako systém podpory rozhodování pro tvůrce politik.

Pokud budou tato doporučení implementována v navržené podobě, může se Česká republika zařadit mezi **evropské lídry v oblasti politiky bioplastů založené na důkazech**. Cestovní mapa si neklade za cíl urychlit zavádění bioplastů za každou cenu, ale zajistit, aby inovace skutečně přinášely **měřitelné environmentální přínosy**, chránily recyklační systémy a posilovaly národní rámec oběhového hospodářství.

Reference

- ASTM International. (2020). *ASTM D6866-20 – Standardní testovací metody pro stanovení biobázového obsahu pevných, kapalných a plyných vzorků pomocí radiokarbonové analýzy*. West Conshohocken, PA: ASTM International.
<https://store.astm.org/d6866-20.html>
- Ministerstvo životního prostředí České republiky. (2021). *Cirkulární Česko 2040: Strategický rámec*. Přijato usnesením vlády č. 902 ze dne 13. prosince 2021.
<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika/cirkularni-ekonomika/cirkularni-cesko-0>
- European Bioplastics. (2024). *Data o trhu s bioplasty 2024–2029*. Berlín: European Bioplastics e.V.
<https://www.european-bioplastics.org/market/>
- Evropská komise. (2022). *Rámec politiky EU týkající se biozaložených, biologicky rozložitelných a kompostovatelných plastů* (COM(2022) 682 final). Brusel: Evropská komise.
https://environment.ec.europa.eu/topics/plastics/biobased-biodegradable-and-compostable-plastics_en
- Evropský parlament a Rada (2008). *Směrnice 2008/98/ES o odpadech a zrušení některých směrnic* (Rámcová směrnice o odpadech). *Úřední list Evropské unie*, L 312, 22. listopadu 2008.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008L0098>
- Evropský parlament a Rada. (2019). *Směrnice (EU) 2019/904 o snížení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí* (směrnice o jednorázových plastech). *Úřední list Evropské unie*, L 155, 12. června 2019.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L0904>

- Evropský parlament a Rada. (2025). *Nařízení (EU) 2025/40 Evropského parlamentu a Rady ze dne 19. prosince 2024 o obalech a obalovém odpadu, novelizující nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a rušící směrnici 94/62/ES (text s významem pro EHP). Úřední list Evropské unie, L 40, 22. ledna 2025.*
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202500040
- Mezinárodní organizace pro normalizaci. (2015). *Plasty – Biobazický obsah – Část 1: Obecné principy (ISO 16620-1:2015)*. Ženeva: ISO.
<https://www.iso.org/standard/63766.html>
- Mezinárodní organizace pro normalizaci. (2019). *Plasty – Stanovení konečné aerobní biologické rozložitelnosti plastových materiálů ve vodném prostředí – Metoda měření spotřeby kyslíku v uzavřeném respirometru (ISO 14851:2019)*. Ženeva: ISO.
<https://www.iso.org/obp/ui/es/#iso:std:iso:14851:ed-2:v1:en>
- Mezinárodní organizace pro normalizaci. (2019). *Plasty – Stanovení konečné aerobní biologické rozložitelnosti plastových materiálů v půdě měřením spotřeby kyslíku v respirometru nebo množství uvolněného oxidu uhličitého (ISO 17556:2019)*. Ženeva: ISO.
<https://www.iso.org/standard/74993.html>
- Mezinárodní organizace pro normalizaci. (2021). *Plasty – Organická recyklace – Specifikace pro kompostovatelné plasty (ISO 17088:2021)*. Ženeva: ISO.
<https://www.iso.org/standard/74994.html>
- Ministerstvo životního prostředí České republiky. (2014). *Plán odpadového hospodářství České republiky 2015–2024*. Praha: MŽP.
<https://www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-cr-2015-2024?typ=download>
- Ministerstvo životního prostředí České republiky. (2021). *Státní environmentální politika České republiky 2030 s výhledem do roku 2050*. Praha: MŽP.
<https://www.czechia.eu/wp-content/uploads/2021/12/State-Environmental-Policy-of-the-Czech-Republic-2030-with-a-view-to-2050.pdf>
- Ministerstvo životního prostředí České republiky. (2025). *Plán odpadového hospodářství České republiky 2025–2035*. Praha: MŽP.
<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika/odpady/plan-odpadoveho-hospodarstvi-cr>
- Mordor Intelligence. (2025). *Analýza velikosti a podílu evropského trhu s bioplasty – trendy růstu a prognózy (2025–2030)*. Získáno dne 15. prosince 2025 z <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/european-bioplastics-market-industry>